

Informatiebrief voor deelname aan onderzoek “Komt Goed”

Leiden, 25 augustus 2022

Beste leerkracht in opleiding,

Fijn dat je interesse hebt in het onderzoek “Komt Goed” van Universiteit Leiden, over de gedachten en gevoelens van leerkrachten in opleiding tijdens interacties met leerlingen. In deze brief wil ik je meer informatie geven over de inhoud van het onderzoek en wat het voor jou betekent om deel te nemen als participant. Als je na het lezen van de brief besluit om mee te doen, vragen we je de bijgevoegde toestemmingsverklaring te ondertekenen.

Achtergrond en doel onderzoek

In Nederland hebben we de afgelopen jaren te maken gehad met een groeiend lerarentekort in het basisonderwijs. Dit wordt onder andere veroorzaakt door uitdagende interacties met leerlingen. Om te voorkomen dat leerkrachten uitvallen, is het belangrijk dat we hen al gedurende de opleiding zo goed mogelijk voorbereiden op de praktijk.

Er zijn verschillende manieren waarop je kunt kijken naar uitdagende situaties in de klas. Aan de ene kant zijn er momenten waarop je bewust nadenkt en aanvoelt dat iets je stress oplevert, maar soms kun je ook een lichamelijke reactie hebben zoals een verhoogde hartslag, zonder dat je het in de gaten hebt. Met dit onderzoek willen we beter inzicht krijgen in de gedachten en gevoelens waar leerkrachten in opleiding mee te maken krijgen gedurende specifieke momenten in de klas, en welke overtuigingen daarbij een rol spelen, door met je in gesprek te gaan. In dit gesprek richten wij ons op situaties die je zelf belangrijk of betekenisvol vond. Daarnaast willen we je hartslag meten om ook zo momenten te identificeren die voor jou misschien van belang waren.

Uiteindelijk willen we weten welke gedachten en gevoelens helpend zijn bij het omgaan met lastige situaties, en welke leiden tot stress. Die informatie kunnen we gebruiken voor het ontwikkelen van interventies voor leerkrachten in opleiding.

Wat wordt er van jou als participant verwacht?

Van jou als participant worden de volgende acties gevraagd:

- Twee weken voorafgaand aan het onderzoek regel je met je stagebegeleider dat ouders de informatiebrief en toestemmingsverklaring ontvangen die door ons worden aangeleverd. Gebruik hiervoor de voor de school gebruikelijke kanalen.
- We komen op een vooraf afgesproken dag en tijdstip bij jou in de klas 45-60 minuten filmen.

- Tijdens de les draag je een hartslagmeter bij je. Hiervoor moeten voorafgaand aan de les elektroden bij je opgeplakt worden, die verbonden zitten aan het apparaat. Voor meer informatie, zie <http://www.vu-ams.nl/vu-ams/>.
- Nog diezelfde dag interviewen we je (ongeveer 60 minuten) over bepaalde momenten die in de video te zien zijn. Van dit interview wordt een audio-opname gemaakt, zodat we het later terug kunnen luisteren.

Het is belangrijk om te weten dat het hier niet gaat om een beoordelingssituatie. De videobeelden worden niet gebruikt voor een beoordeling van jouw handelen in de klas. Daarnaast wordt de inhoud van het interview geheel vertrouwelijk behandeld en niet gedeeld buiten het onderzoeksteam.

Let op: Als je hartproblemen hebt, kun je helaas niet meedoen aan het onderzoek. Aangezien geen van de betrokken onderzoekers medisch geschoold is, doen wij geen uitspraken met betrekking tot eventuele afwijkingen in hartslagdata.

Wat levert deelname op?

Deelname aan dit onderzoek kan op de dag van dataverzameling als intensief worden ervaren; aan de andere kant is de lesdag vergelijkbaar met een normale stagedag waarop je lesgeeft en een begeleidingsgesprek voert. Door deelname draag je bij aan het vergroten van kennis over klassensituaties voor leerkrachten in opleiding, en hun gedachten en gevoelens daarbij. Misschien helpt het gesprek jou zelf ook om een beter beeld van jou als leerkracht te vormen, doordat we videobeelden bekijken en in gesprek gaan over jouw gedachten en emoties tijdens specifieke momenten. Daarnaast bieden we je een extra mogelijkheid om op een ander moment je les op basis van de hartslagdata van moment tot moment te doorlopen, om te kijken naar de momenten die bij jou een verhoogde hartslag opleverden. Mocht je behoefte hebben om meer advies in te winnen over hoe je om kunt gaan met bepaalde situaties in de klas, kun je je ook aanmelden voor een interpersoonlijk consult met een lerarenopleider vanuit jouw opleiding, die een expert is op dit gebied.

Na afloop van de dataverzameling kun je aanspraak maken op een vergoeding van €25.

Vertrouwelijkheid verwerking gegevens

Voor dit onderzoek is het nodig dat wij een aantal persoonsgegevens (contactgegevens en videobeelden) van je verzamelen. Deze gegevens hebben wij nodig om het onderzoek goed te kunnen doen. Al je persoonsgegevens blijven vertrouwelijk en worden conform de richtlijnen, 10 jaar gepseudonimiseerd bewaard. Je data worden niet onder jouw naam opgeslagen, maar onder een code. De data worden vertrouwelijk behandeld en alleen gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek, in lijn met de strenge regels voor Nederlandse universiteiten. Meer informatie over privacy is te vinden op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens

(<https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-europese-privacywetgeving>).

Universiteit Leiden

Faculteit der Sociale Wetenschappen
Instituut Pedagogische Wetenschappen

Vrijwilligheid deelname

Deelname aan dit onderzoek is vrijwillig en je hebt op elk moment de mogelijkheid om je terug te trekken. Geef het aan als je tussentijds besluit te stoppen en laat ook weten als je wilt dat de tot dan toe verzamelde gegevens verwijderd worden. Stoppen met deelname is mogelijk tot het punt waarop we alle persoonsgegevens verwijderen; daarna kunnen wij niet meer achterhalen welke onderzoeksgegevens bij jou horen.

Onafhankelijk contactpersoon en klachtenfunctionaris

Bij vragen, opmerkingen of klachten kun je in eerste instantie per mail contact opnemen met Selma van Aken (zie contactgegevens onderaan deze brief). Als je je vraag of klacht liever niet binnen het onderzoeksteam deelt, is er vanuit de Universiteit Leiden een onafhankelijke contactpersoon vanuit een andere programmagroep beschikbaar. Marga Sikkema-de Jong is te bereiken op jongtm@fsw.leidenuniv.nl.

Als je na het lezen van deze informatiebrief besluit tot deelname aan het onderzoek, verzoek ik je om bijgevoegde toestemmingsverklaring te ondertekenen en bij mij in te leveren.

Hartelijke groet,

Selma van Aken, MSc, s.van.aken@fsw.leidenuniv.nl

Overige leden onderzoeksteam:

Prof. Dr. Tim Mainhard, m.t.mainhard@fsw.leidenuniv.nl

Dr. Luce Claessens, l.c.a.claessens@uu.nl

Prof. Dr. Jan van Tartwijk, j.vantartwijk@uu.nl

Toestemmingsverklaring

Ik ben gevraagd om toestemming te geven voor deelname aan het wetenschappelijke onderzoek “Komt Goed: Appraisals, Coping en Stress van Leerkrachten in Opleiding tijdens Interacties met Leerlingen”.

- Ik ben naar tevredenheid over het onderzoek geïnformeerd.
- Ik heb de schriftelijke informatie goed gelezen.
- Ik heb vragen kunnen stellen en deze zijn naar tevredenheid beantwoord.
- Ik weet bij welke contactpersoon ik terecht kan met klachten.
- Ik heb goed over deelname aan het onderzoek kunnen nadenken.
- Ik weet dat deelname vrijwillig is en dat ik het recht heb om mijn toestemming voor dit onderzoek op ieder moment weer in te trekken, zonder daar een reden voor op te moeten geven.
- Ik weet dat er tijdens het onderzoek ook audio- en video-opnames worden gemaakt die nodig zijn voor het onderzoek en die alleen voor het onderzoek gebruikt worden.
- Ik weet dat de onderzoeksgegevens, conform de richtlijnen, minimaal 10 jaar (gepseudonimiseerd) bewaard zullen worden.
- Ik begrijp dat de onderzoekers de algemene onderzoeksgegevens (niet de audio- en video-opnames) die niet terug te leiden zijn tot mij eventueel kunnen delen met andere onderzoekers.

Ik geef toestemming voor deelname aan het onderzoek “Komt Goed: Appraisals, Coping en Stress van Leerkrachten in Opleiding tijdens Interacties met Leerlingen”.

Ik geef ook toestemming om de gepseudonimiseerde onderzoeksgegevens die bij dit onderzoek over mij worden verzameld te bewaren en te gebruiken, en eventueel te delen met andere onderzoekers.

Datum: _____

Voor- en achternaam: _____

Handtekening: